

BV 7305

Bergvesenet

Postboks 3021, N-7441 Trondheim

Rapportarkivet

Bergvesenet rapport nr 7305	Intern Journal nr 777/3 NL	Internt arkiv nr	Rapport lokalisering	Gradering
Kommer fra ..arkiv Nordlandske	Ekstern rapport nr	Oversendt fra Nordlandske	Fortrolig pga	Fortrolig fra dato:

Tittel

En undersøkelse av pegmatittgangen på Fykanfjell

Forfatter

Endresen Bjørne A.

Dato År

Okt 1973

Bedrift (Oppdragsgiver og/eller oppdragstaker)

Commune
Meløy

Fylke
Nordland

Bergdistrikt

1: 50 000 kartblad
19281

1: 250 000 kartblad
Mo i Rana

Fagområde
Geologi

Dokument type

Forekomster (forekomst, gruvefelt, undersøkelsesfelt)
Fykanfjell

Råstoffgruppe
Industrimineral

Råstofftype
Pegmatitt

Sammendrag, innholdsfortegnelse eller innholdsbeskrivelse

Beskrivelse av en 105 meter lang og opptil 10 meter bred pegmatittgang i gneisbergarter. Pegmatitten inneholder utenom kvarts, feltspat og muskovitt: turmalin og beryll. Beryllen kan være utviklet som edelstein (akvamarin). Det gis enn historisk oversikt over de befaringer og prøvetakinger som er gjort i området. Sommeren 1971 ble det gjort en geologisk kartlegging av gangen. det ble foretatt en mindre sprengning og beryll ble påvist (krystaller 1,5 - 2cm lange

290

A

 Brevordnerregister

A 4

Nr 8022 - 2 hull 8 cm

Nr 8032 - 4 hull 8 cm

Nr 8042 - 4 hull 7 cm

HISTORIE.

Pegmatittgangen på Fykefjell ble trolig oppdaget på et tidlig tidspunkt. Da Statlimen trekk seg tilbake kom gangen til lys og dette område med blankskurt fjell i vid omkrans. Også i dag ligger fjellet høyt, bare litt omskledd i enkelte fordybninger. Det har ennå ikke lyktes å få opplysninger om de tidligere oppdagelser på gangen.

I NGU-publikasjonen ; Utdrag til nordre halvdel av geologi, av geologen J. Hekstad, - som kom ut i 1912, er professor J. A. L. Vogt beskrivelser av forhausten gitt på sidene 17 og 18.

J. A. L. Vogt foretok sammen med Ivald en reise i Målyr grøntegård. På reisen av Fykefjella, inn for bunnen av Olavfjorden har han beskrevet en pegmatittgang som fører turmalin og beryll, hvor det er oppgitt at olivenevite mineral er til dels utvasket med alvann og betegnelse: (oligren, edel beryl.) Vogt sier videre om denne pegmatittgangen, " Grøntegangen er folgt i en lengde av 105 meter. Høyfjellsten varierer fra 1. til 10. m. Gangen er til dels forgrenet, med enkelte bruddstykker av den omgivende gneis. Grøntegangen er en turmalin-sammensatt-pegmatitt, ofte med forhaustede små turmalin. Krysalllene av dette mineral har undertiden en lengde av op til 1/3 m. og tykkelse som en øre. Turmalinkrysalllene er orientert i forhold til grøntegangens grenser. Forøvrig inneholder grøntegangen op til 2-10% turmalin, fjellkviksilt og småkviksilt. Grøntegangen opptrer tilfeldig i gangen i små krysalller. Sort glimmer er ikke å se i den; men den fører hvit glimmer i tilfeldig mengde. Dermed er der på stien som fører ut fra krysall til krysall. Her har været minst laget for å utføre undersøkelser til alvann, hvor en del er laget av solgt med alvann. "

Geologen Hjalmar Holmsten skriver i NGU-publikasjonen 1922, en artikkel om : Miner fra geologisk feltarbeid i Nordland år 60. år siden.

" Ole Ravnå er en kjent mineralhandler. Han viste meg en tydelig lilien smaling krysalller han hadde funnet i fjellene. Det var bergkrysall, molybdenglass, turmalin, arsenikk, grønt, og hvad han dette laget, skrev han fra en pegmatittgang nær Fykefjella ved bunnen av Olavfjord. Av den hadde han solgt en del til alping hos Tontrop. "

(Skrivet av O. Ravnå fra gården Ravnå ved Langvatnet i Rana. Denne bygdekommunen har i dag Ravnåskredens smaling av mineraler.)

forts.: Historikk.

I brev av 9.oktober 1970 besvarte Norges Geologiske Undersøkelse ved Statsgeolog. Jens Hysingjord en forespørsel vedrørende Institusjonens undersøkelse av pegmatittgangen " Undertegnede (menes J.Hysingjord.) var på befaring av forekomsten for en del år siden. Det var sprengt endel på forekomsten og det var lett å finne beryllrike stuffer. Edel beryll (akvamarin.) ble ikke funnet under befaringen. For å få brakt det på det rene vil det være nødvendig å sprengte på forekomsten. "

Tidligere universitetslektor Sæbe (Oslo Universitet.), nå bosatt på Alstahaug, skal vistnok i løpet av de siste årene ha besøkt forekomsten og i følge Arild Palmstrøm,- ikke funnet noe av interesse.

Jegnestere John Hamrin fra Umeå og Verner Olofsson fra Hemavan besøkte forekomsten sommeren 1972. I et brev forteller Hamrin at i løpet av 2. timer fant bare 2.små biter av beryll,- og forteller videre at det derfor var en stor skuffelse, mens utsikten var fantastisk!

BESKRIVELSE AV SAKENS GANG.

I 1965, leste jeg NGU 'publ. "Rana.", hvor pegmatitten på Fykanfjell var nevnt.

Jeg spurte daværende bergmester J. Wenneberg etter nærmere beskrivelse av forekomsten, - og fullmektigen ved kontoret kunne fortelle at to geologer hadde vært innom med blå beryllprøver fra Svartisen. Annen opplysninger om pegmatittgangen forelå ikke.

I anledning sliping av noen bergkrystaller og røkkvarts, tok jeg kontakt med gullsmed Johnsen, Mo. Han henviste meg til firma R.R. Haagensen, Oslo. I skriv til dette firmaet forhørte jeg meg om prisene på sliping av kvarts, og ba samtidig om opplysninger om beryll som smykkesten.

I svarbrevet viste firmaet interesse for beryll, samtidig som det ble opplyst at bergkrystaller ikke svarte seg økonomisk å sende ned til Tyskland for sliping.

I brev til Meløy kommune fikk jeg bekreftet at pegmatittgangen på Fykanfjell lå på statsgrunn.

Jeg tok samtidig kontakt med bergmester G. Strand, som henviste meg til skogforvaltningen for søknad om sprenging.

Ved kontakt med NGU fikk jeg opplyst av statsgeolog J. Hysingjord hadde vært på befaring av forekomsten, dog uten å finne edel beryll. Han mente også at det måtte sprenges på gangen for å få klarhet i dette.

I denne tiden hadde jeg kontakt med firma R.R. Haagensen, som medinteressert å slippe beryll, også å finansiere leie av bormaskin, kjøp av sprengstoff, utgifter til spregningskyndig person osv.

Salten skogforvaltning ble søkt, for å få tilladelse til sprenging.

Tilladelse til dette forelå våren 1971.

I brev fra firma R.R. Haagensen fikk jeg imidlertid besked om inntruffet sykdom som da forandret tiltenkte undersøkelse av pegmatitten.

Sommeren 1971 foretok jeg kartlegging av forekomsten.

På grunn av sakens stilling, med hensyn til medinteressene og samtidig prioritering av kismalmundersøkelsene i Rana, lot jeg saken om oppsprenging bero til i år.

I følge prosjektleder J. Cramer NGU, - forelå interesse for undersøkelse av smykkestensforekomster ved nord-norge prosjektet. Jeg tok kontakt med gruppen dvs. jeg fikk bare kontakt med flyveren F. Smevoll, Merefly, som lovte å koordnere en tur hvis anledningen syntes seg, han fløy samtidig for NVE. (svartisundersøkelsene.)

Gjennom Arild Palmstrøm, Norges Geotekniske Institutt, fikk jeg anledning til lån av cobra bormaskin.

I slutten av august i år ble det mulig å arrangere en tur til Fykanfjell, samtidig som helikopterførereren (Smevoll) hadde varetransport til Glomfjord, dog med begrenset tid ifølge dagens flyskjema.

A. Palmstrøm fulgte også med på turen som spregningskyndig. Det viste seg senere at han også representerte Norsk Mineral Selskap som også driver salg av mineraler og smykkesten.

For å skaffe friske prøver ble en liten oppsprenging foretatt. Disse ble så undersøkt med hammer og prøvemateriale utmeislet.

Etter utsortering av det prøvetatte materiale, ble fire små biter av beryll oversendt diplomgemmolog H. Myhre til bedømmelse.

SPESIFIKASJONER AV KORRESPONDANSE I SAKEN. DIVERSE BREVKOPIER.

Firma R.R.Haagensen.Oslo: høsten 1969.

9/12.	70.	
21/1.	71.	Avsendt.
24/8.	71.	
4/11.	71.	

9/2.	69.	
21/9.	70.	
15/12.	70.	Mottatt.
1/2.	71.	
24/7.	71.	

Salten Skogforvaltning.Fauske:

21/12.	70.	
1/4.	71.	Avsendt.
23/4.	71.	

16.4.	71.	
27.4.	71.	Mottatt.

Norges Geologiske Undersøkelse:

30/9.70	Avsendt.
17/2.71	(mottatt i kopi fra salten skogforv.)
9/10.70.	Mottatt.

Nordlandske Bergmesterembete:

16/4.71.	Mottatt.
----------	----------

Firma. T.Thomassen.Oslo:

13/7.71.	
20/8.71.	Avsendt.
21.6.71	
24.8.71.	Mottatt.

Meley Kommune: 28.11.70. Avsendt. / 3.12. 70. Mottatt.

Aftenposten. 7.juni./ 22.aug. 1971. Avsendt.

Statskraftverkene NVE.Glomfjord: 18.4. 72. Avsendt.
30.5.72.Mottatt.

Diplomgenmolog Hans Myhre.Oslo. 2.sept.1973. Avsendt.

R. R. HAAGENSEN 4/5

ADDRESS:
DOLAN/AA/3 78

FOY1404:
BOKS 257 - CHILD 1/

TELEPHONE:
3-45-26

TELEGRAM:
10005 - CHILD

DATE: 2-2-1950.

WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H.,
WILLIAMS, H. H.

WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON).

WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON).

WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON).

WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON).

NO. 11711

WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON),
WILLIAMS, H. H. (HARRISON).

RECEIVED
FEBRUARY 28

RECEIVED
FEB 28 1958

RECEIVED
FEB 28 1958

RECEIVED
FEB 28 1958

RECEIVED
FEB 28 1958

RECEIVED
FEB 28 1958

RECEIVED
FEB 28 1958

RECEIVED
FEB 28 1958

RECEIVED
FEB 28 1958

RECEIVED
FEB 28 1958

RECEIVED
FEB 28 1958

R. R. HAAGENSEN ^{1/5}

TOLLUGATA-28

POSTADRES:
HOLSKJØGVEI 1, OSLO 1

41 45 36

TELEGRAMS:
LOGOS - OSLO

Minimichon

R. R. HAAGENSEN ¹/₂

CONTACT
NOLANMAN 24

FOUNDER
2042 2nd. CHLOV

1922/1926
41 25 24

1926/1928
10000 - 0312

1924, 1925, 1973.

1924-1926 1926-1928 1928-1930
1930-1932 1932-1934
1934-1936 1936-1938

1938-1940 1940-1942 1942-1944
1944-1946 1946-1948 1948-1950
1950-1952 1952-1954 1954-1956
1956-1958 1958-1960 1960-1962

1962-1964 1964-1966

1966-1968 1968-1970
1970-1972 1972-1974

ADRESSE:
TOLLBUGATA 28

POSTADRESS:
BOKS 552 - OSLO

TELEFON:
41 45 55

TELEGRAMM:
LOGOS - OSLO

Oslo 24.7.1971.

Ingeniør Bjørne A. Endresen
Engveien 5a
8613 Solfora.

Vedr. Beryllforøksmst.

Som meddelt i vårt brev av 1.2.1971 ble arbeidet med dette prosjekt forhindret da undertegnede på grunn av helseforverring ble innlagt på sykehus.

Dette har da også forandret meget, og da det neppe i overskuelig fremtid vil være mulig å ta den berørte til forberedelse for å se forøksmsten, vil selve grunnlaget for arbeidet etter være forandret. Vi hadde tro på å ha et nært samarbeid med noen nære forbindelser, iallfall rent personlig, men vi finner det ikke tilrådelig å inspirere andre til finansiell støtte av en forøksmst som vi selv ikke har sett øyeblikkelig hensikt. Vi vilde eventuelt fått denne støtte i tilfelle til vårt utsagn.

Slik er altså stillingen for øyeblikket, men kanskje på andre andre utveier til utnyttelse av forøksmsten, så vil vi gjerne nevne at vi fremdeles er kjempesvært interesserte i å gjøre noe med øyeblikket, og liknende til de gamle og gjennomsnittlig (i langvarighet) tilfelle.

med vennlig hilsen

R. R. Haagen A/S

R. R. Haagen
Einar W. Wonnervold

Statens Bøgeforsvaltning
KMD ZAVEN

11-9/73

163/73 33/1a

05.04.1973

Statens bogfiell i Høloy, inv. Bjarne Antor Endresen -
søknad om undersøkelse av beryllforurensning.

Den eneste betenksomhet jeg har mot utredning og eventuell senere bryting av et forsøksplan fører en skjolden til varietet av beryll. Det vilde derfor være godt en opplysning om tilte adslags med ved åndes sinnering/leis overordning.

Jeg foreslår at du foretar en undersøkelse for Bjarne Endresen i Høloy.

Solveig Strand
hormonster

Saken er dat. 21.12.73. returneret.

Kontak
Kontak

Kontak

Kontak

NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE

Ing. Björn Antor Karlsson
Svevägen 5, S-6115 Skövde

Skövde den 28 nov. 70.

Kortverket 1.
Hälsö landkommun
8174. Hälsö.

Ans. 1. Öppnening av vattenled (staten eller privat) i
värde vid för Fykenratt, Skövde.

Orkidet ligger ca. 500 m. syd för Fykenratt, ca 5,0 km.
S. för byn 770. 340 meter över havet.

Den kommun som ligger på Orkidet ligger på orten (Skövde
-avsn) eller Skövde.

HMS HAN

Björn Karlsson

Peter: Området är statligt.

MS L. 1. 3/12. 70

1. 11. 70

Ms. Har den följande
Lgr. 1. 1. 70 (1. 1. 70)

1. 11. 70

NORDLANDSKE BERGMESTEREMBETE

Postboks 11, 1-11 (Inngang 2) 7650 Mo i Rana. Telefon 111. Telegram 111. Rikspost

Herr Hjerno Endrupsen,
Kongsberg 5 N.
NORGE.

1897

Mod. for. 476/77 53/75 den 10. 04. 1877.

VEDR. STRANDVJELL. HORTEN-PP.

Vedlagt sendes hermed et for. vedr. denne PP., og opp-
lysningene skalle være til nytte for Dem.

H. Endrupsen

H. Endrupsen
Selsk. Skriv.
Bergmester

1 godkjent

FYKANFJELL. BERYLLFOREKOMST, GLOMFJORD.

Følgende er hentet væsentlig fra Rakstad (1912) og Holmström (1933).
Forekomsten ligger ca. 500 m syd for Fykanstein, ca. 800 m NØ for høyde 770.
Høyde over havet er ca. 540 m.

Pegmatitten er fulgt i en lengde på 105 m. Måltigheten varierer fra 1 til 10 m.
Pegmatitten fører foruten kvarts og feltspat: turmalin, muskovitt og beryll.
KrySTALLER av turmalin har under tiden en lengde på 1 1/2 m.

Beryll opptrer rikelig i mindre krytaller i sammenhengende krytallene
og derover. Jævnlig er det på flaten kun en eller to par km fra krytall
til krytall og ofte kun et par cm. Beryllen er til dels omgitt av en sfæriske,
edel beryll.

Det er sprunget ut noen materialer for å prøve råmaterialene av aluminium,
borenevne og et eller to og solgt dem av etaten.

Trondheim 25. november 1960

Jens (Kjell) Nord

Litteratur:

Rakstad, J. 1912: Bidrag til Nordre Hølgulands geologi.

NGU nr. 62, s. 17-18.

Holmström, O. 1933: Ramm. Beskrivelse til det geologiske kartverket.

NGU nr. 135, s. 40.

C

KARTLEGGING AV FOREKOMSTEN.

Sommeren 1971 gjorde jeg en forberedende kartlegging av pegmatittgangen på Fykanfjell med tanke på sprenging ved senere undersøkelse.

I første omgang kunne jeg bare få bekreftet prof. Vogts tidligere observasjoner.

Den sydlige del av pegmatitten var gjennomvatt av gneis.

Men mere spesifisert fant jeg ut at den vestre del av gangen var særlig turmalinrik. Den østre del (hengsiden) førte nesten ikke turmalin og var kvartserik.

En systematisk undersøkelse av de kvartsrike partiene, gav inntrykk av små krystaller, uten at det var mulig å prøveta disse.

Krystallene var opptil 1 cm. lange og så nærmest ut som kvarts på grunn av ubetydelig egenfarge.

Krystallformen viste imidlertid at det var beryller; i de tidligere oppskutte stuffveggene kunne jeg bare se to beryllkrystaller, som også var meget små.

Ved gjennomseken av tidligere utskutt stein, som jeg også slo i stykker med hammer, fant jeg etter en stund, - en liten, svak grønlig beryllkrystall.

(Denne krystallen ble sendt til en forbindelse i Oslo, uten at denne har latt høre fra seg. Noe av krystallen var oppsprukket, og verdien av denne kanskje derfor tvilsom.)

Kartlegging av pegmatitten viste nå det parti av pegmatitten som kunne bli aktuell ved prøvesprenging.

PROVSPRENGING PÅ PEGMATITTEN.

På grunnlag av kartleggingen av 1971, ble parti 1 pegmatitten for oppsprenging valgt. Området var en fortsettelse mot vest i en tidligere utsprengt stuffvegg. Med bensindrevet bormaskin, cobra, -ble det boret 3. stk lodrette hull fra 80 til 90 cm dyp. Avstanden mellom hullene var ca. 35 cm. Avstanden av samme til stuffkanten var omtrent 25-30 cm. Det ble bunnladet med 1. stk. dynamittgubbe, i hvert av hullene isatt feng som igjen var tilkoblet 2. ledninger. Disse var igjen tilkoblet en hovedledning(er) på ca 75 meter. Ved hjelp av batteri (4,5V.), utløste vi så sprenging.

Det utskutte materiale bestod av 3. blokker, ikke større enn at vi ved hjelp av hammer, -slo disse i en rekke mindre stykker.

VURDERING AV DET UTSKUTTE MATERIALE

Det utskuttemateriale bestod av kvarts og feltspatt og noe glimmer. Beryll ledsaget dette materiale, kvantitativt, -ujevnt fordelt. Beryllene var ofte klare, men mye oppsprukket. Størrelsen var overveiende 1,5-2 cm. Fargen varierte også i nabokrystaller fra nesten fargeles til svak grønn og gul.

BERYLL SOM EDEL- ELLER SMYKKESTEN.

Edelstener og smykkestenar verdisettes på basis av:
 skjønnhet
 sjeldenhet
 varighet
 feilfrihet
 farge
 lysbryting
 hårdhet o.s.

I følge gemmolog vil en normalt ikke før etter sliping av en sten, være istand til å eksakt bedømme denne.

Kjemiske formler for beryll: $\text{Be}_3\text{Al}_2(\text{SiO}_3)_6$ eller $3\text{BeO} \cdot \text{Al}_2\text{O}_3 \cdot 6\text{SiO}_2$.

Hårdheten er 7,5-8,0. Spesifikk vekt: 2,63-2,80, vanligvis 2,69-2,70.

Krystallform: Hexagonal, 6-sidige prismer.

Gjennomsiktige edel- og smykkestenar bestemmes etter følgende farge på beryll:

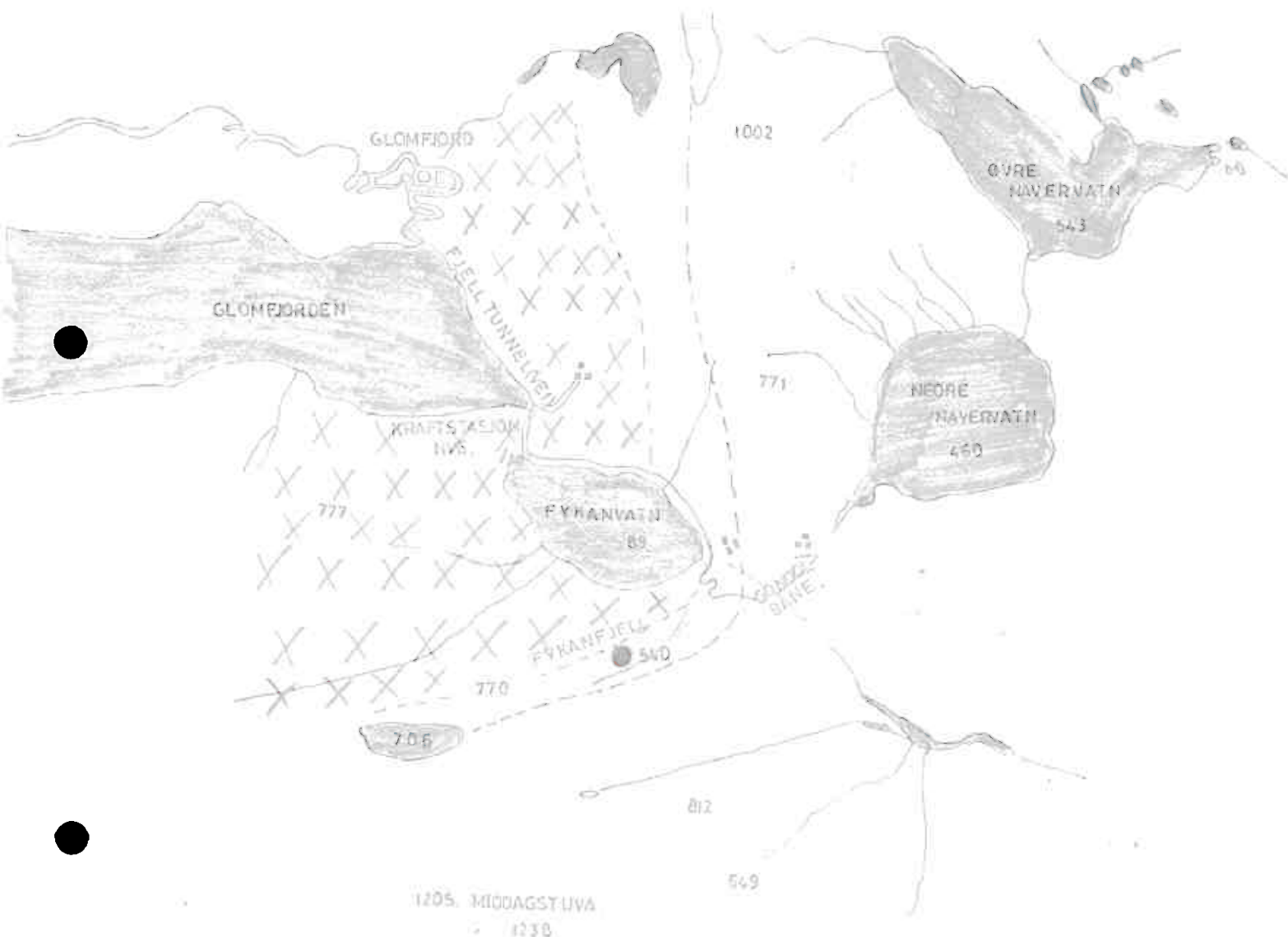
FARGE	EDELSTENNAVN	MINERALNAVN	EGENVEKT	HÅRDEHET(MOHS)	LYSBRYTING	FORMEL
farge- løst.	beryll	beryll	2,63-2,76	7,5-8,0	1,56-1,58	$\text{Al}_2\text{Be}_3(\text{SiO}_3)_6$
red (rosenrod) (Morganitt)	beryll	beryll	2,64-2,67	7,5	1,58-1,59.	"
blå	akvamarin	beryll	2,67-2,71	7,25-7,50.	1,57-1,58.	"
Brun(gulbrun/heliodor til brungul)	beryll	beryll	2,72-2,73	7,5	1,57-1,58.	"
gul	heliodor eller gull beryll.	beryll	"	"	"	"
grønn dvs. smaragd.	smaragd	beryll	2,64-2,73	7,5	1,53-1,55	$(\text{Al}, \text{Cr}_2) \cdot \text{Be}_3 \cdot (\text{SiO}_3)_6$

Hovedgruppene blir da rosenrod=Morganitt^(x), grønn=Smaragd, Blå=Akvamarin., gul=Heliodor eller Gull beryll, - i følge stenens farge.

(x) Morganitt betegnes som en variant av beryll.

Den mest sjeldne beryll er; smaragd, så følger gull beryll eller heliodor akvamarin er den vanligste.

Syntetisk smaragd er markedsført under navnet Igacerald.

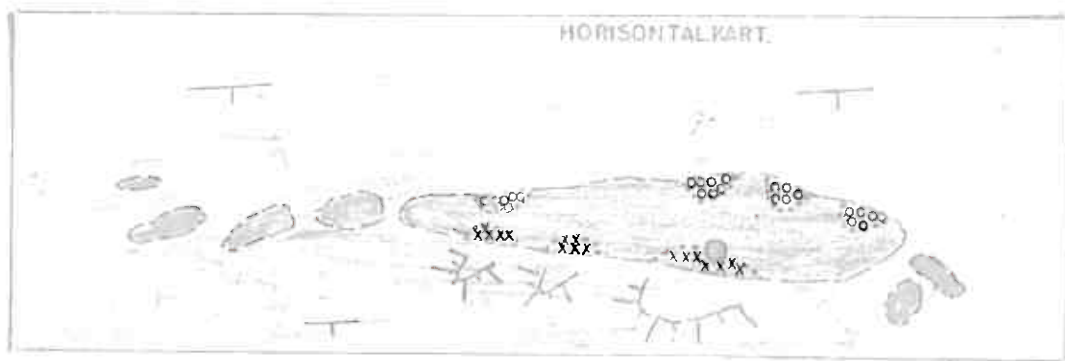

X GRANITT
 GNEIS
 SNIFER

● PEGMATITTGANGER

M=1:50.000.

BA. E. H. R. E. S. E. H.

målestokk.
25m

gneis

pegmatitt.

turmalinrik
pegmatitt.

kvartsrik pegmatitt.

tidligere sprgningspartier
i pegmatitten.

område for sprenging
august 1973

strøk og fall.

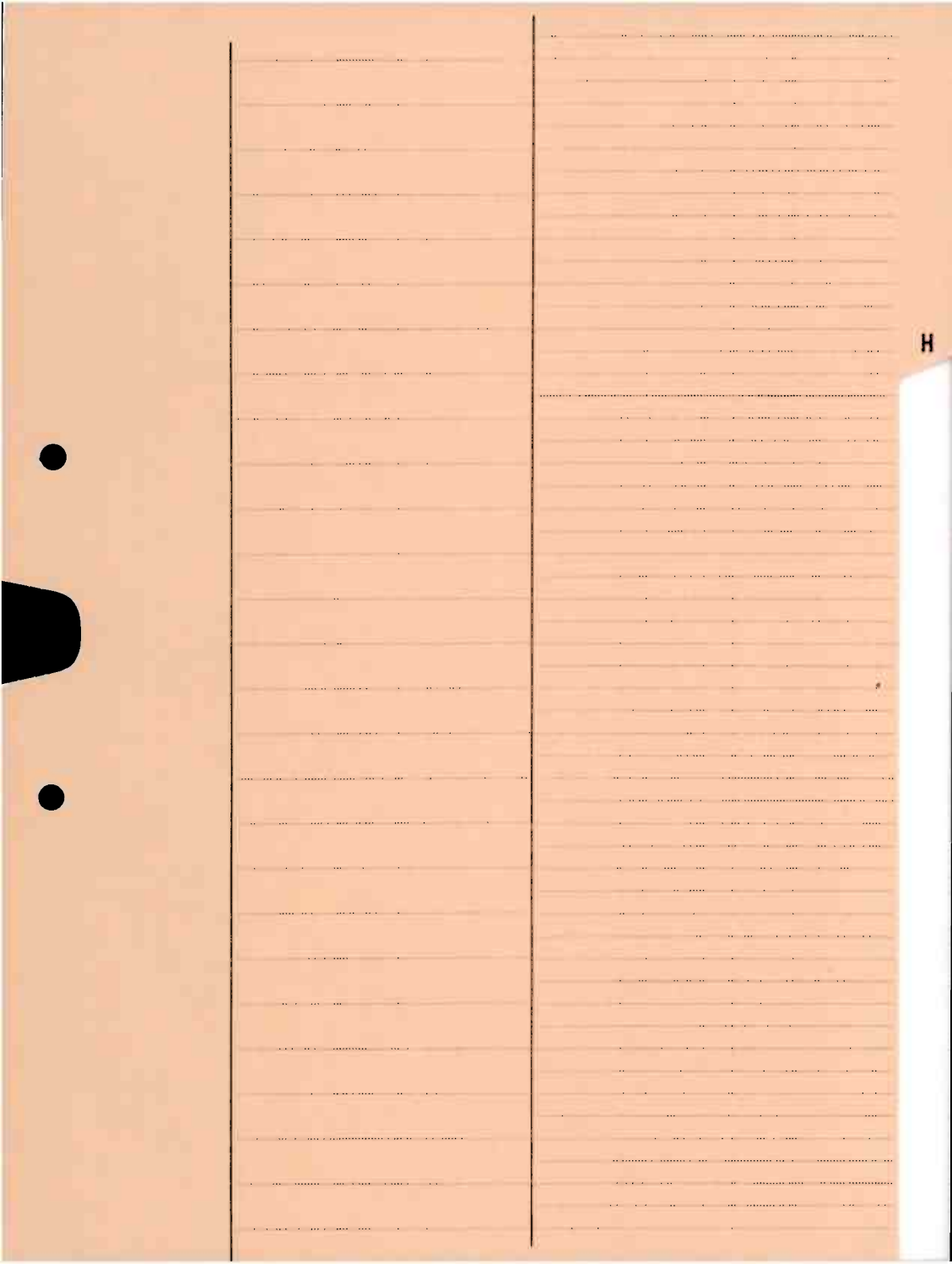

UTSORTERT MATERIALE
FRA TIDLIGERE SPRENGNINGER

BA:ENDRESEN.

Geologisk profil gjennom pegmatittgangen, etter professor Vogt. 1904.

KONKLUSJON.

I følge NGU befaringer på pegmatittgangen (forekomsten) , er det antatt at den er for liten og ligger for uveisomt til for utvinning av beryll som berylliumråstoff.

Etter denne undersøkelsen kan det bare tilføyes at uten helt ekstraordinære priser på beryll, og selv under slike forhold, vil forekomsten tvilsomt danne grunnlag for utvinning av beryll som slikt råstoff.

Imidlertid, finnes det trolig beryll i pegmatitten som er egnet til smykkestensformål.

I følge gemmolog Modahl, Oslo, kan norsk akvamarin ikke skaffes i store nok, uskadde stykker p.g.a. oppsprekkingen i våre gamle fjell.

På Fykanfjell er også nestparten av beryllkrystallene sterkt oppsprukket.

Om dette også kan skyldes for hard lading under skyting, er ikke klarlagt.

I følge gemmolog Myhre, Oslo, må en bare bruke svartkrutt ved sprenging på slike forekomster

Den gemmologiske bedømmelse av de innsendte prøvene, vil også danne grunnlag for vurdering av pegmatittgangens muligheter å skaffe beryll, egnet til sliping, dvs. forekomstens betydning som smykke- eller edelstenskilde.